

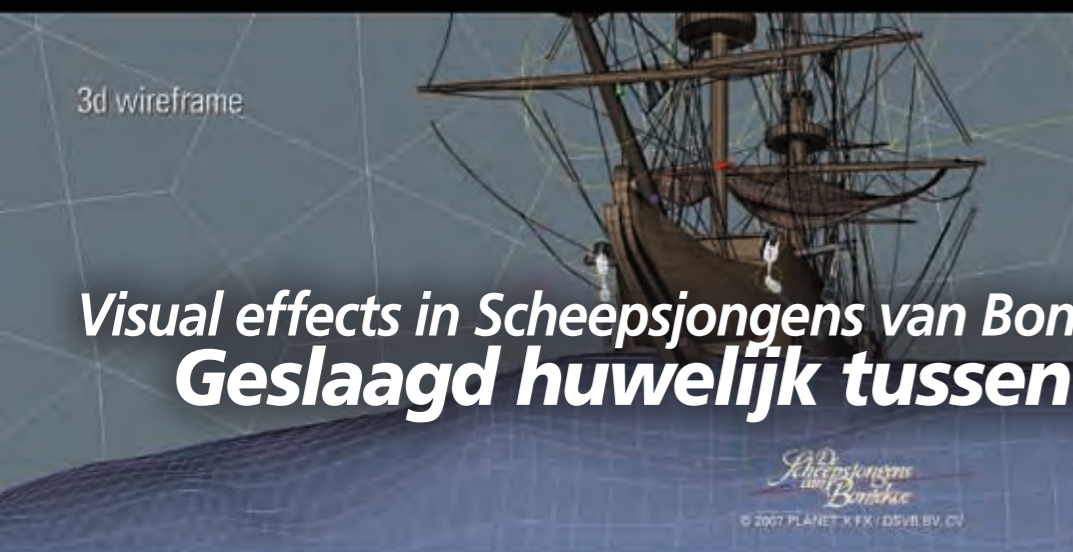
gelijkheden op dit gebied, maar bij sommige producties loop je toch nog tegen de nodige scepsis aan wanneer het aankomt op het gebruik van zulke omvangrijke visuele effecten. "Het gaat ook vooral om wat voor mensen er achter die machines zitten. Dat verschilt nogal en zo kan een eenmalige slechte ervaring een blijvende negatieve indruk achterlaten bij een regisseur of producent. Bovendien is het ook zaak dat we zo vroeg mogelijk bij een project betrokken worden. Dat kan veel extra werk voorkomen, aangezien we dan al mee kunnen denken bij het concretiseren van de plannen. Eigenlijk is wat dat betreft 'post-productie'

release van 'Bontekoe' al interesse getoond. "Het lijkt dus inderdaad de goede kant op te gaan", vertelt Kleyn hoopvol.

Vervaging tussen echt en computer

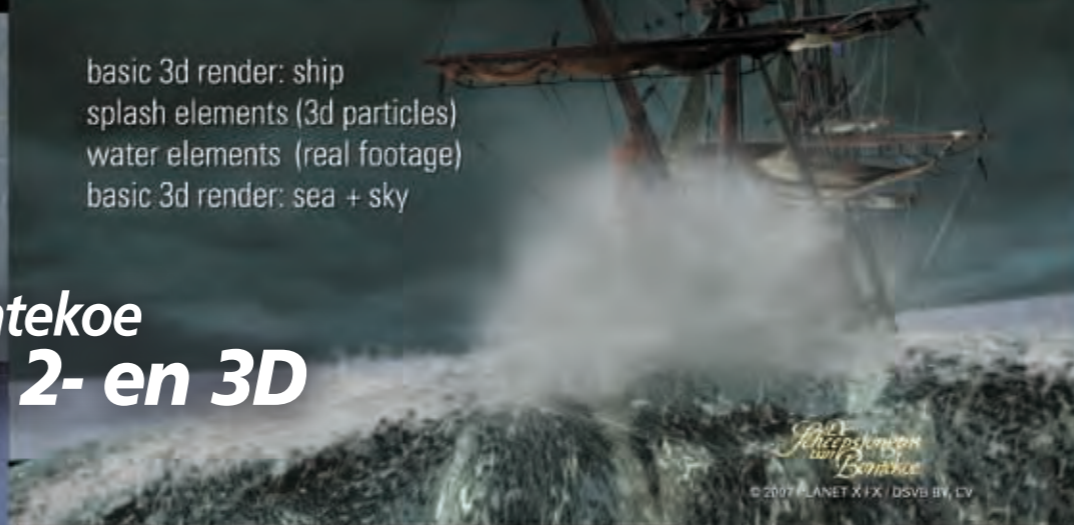
Bij De Scheepsjongens van Bontekoe werd Planet X FX zes maanden voor het eind ingeschakeld. In die periode van zes maanden is het zevenkoppige team er in geslaagd om een volledige 3D-replica van het legendarische schip de Nieuw Hoorn tot te leven te laten komen en de stormen op de Indische Oceaan te laten trotseren. Het is bijna als een illusionist die zijn beste truc verklapt. Om het spannend te hou-

uitgangspunt is, aan de hand van de originele bouwtekeningen van de Batavia, het volledige schip – inclusief het ingewikkelde touwenwerk – in de computer gecreëerd. Ook werd de woelige zee zoals gezegd compleet door de studio zelf als 3D-omgeving ontwikkeld. Naast het ontwikkelen en inpassen van het schip in de verschillende scènes, heeft Planet X FX ook bijgedragen aan de overtuigende 17e-eeuwse setting van de film door de bovengenoemde toepassingen. Een greenscreen shoot met de acteurs, die speciaal voor de post werd opgezet, droeg bij aan de verdere vervaging tussen 'live-action' en 'computer generated'.

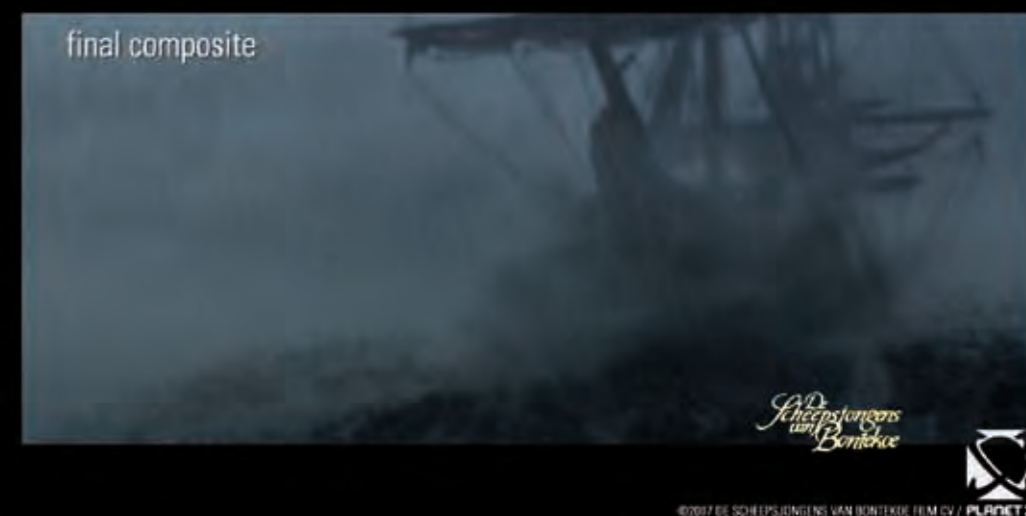

3d wireframe

Visual effects in Scheepsjongens van Bontekoe Geslaagd huwelijk tussen 2- en 3D

basic 3d render: ship
splash elements (3d particles)
water elements (real footage)
basic 3d render: sea + sky

final composite

Het gebeurt niet vaak en zeker niet in Nederland, dat in filmrecensies juist de visual effects er uitgelicht en geroemd worden. Bij de film De Scheepsjongens van Bontekoe van regisseur Steven de Jong gebeurde dat wel en dus zijn Dennis Kleyn (Planet X FX) en Martin Venema (Happy Ship), die onder één paraplu samenwerkten aan dit project, trots op hun prestatie. "Misschien dat Nederland nu eindelijk eens overtuigd raakt van de mogelijkheden op dit gebied."

Planet X FX is het even jonge (2004) als flexibele bedrijf van Dennis Kleyn (visual effects supervisor / compositor). "We slaan in feite een brug tussen pre- en postproductie en proberen daarbij de visie van de maker zoveel mogelijk te ondersteunen", legt hij uit wanneer we plaatsnemen in de nieuwe ruimte waar de Amsterdamse studio gevestigd is. Ook Martin Venema (3d producer / modeller) is aangeschoven. Hij opereert vanuit Groningen onder de naam Happy Ship, maar de twee partijen werken zo vaak en goed samen, dat binnenkort onder één noemer –

die van Planet X FX - wordt verdergegaan. De samenwerking begon toen Kleyn voor de Filmacademie bezig was met zijn afstudeerfilm Zephyr. De combinatie van 2- en 3D bleek toen al voor mooie resultaten te zorgen en aangezien Kleyn en Venema ook qua visie op dezelfde lijn bleken te zitten, is die samenwerking blijven bestaan. Met nu dus de lovende kritieken op De Scheepsjongens van Bontekoe tot gevolg.

Volwassenwording

'De special effects waarmee een enorme

storm op het witte doek wordt losgelaten zijn zelfs van internationale allure', 'Maar echtheid heeft zijn grenzen, hoewel je dat als kijker vaak niet in de gaten hebt. De stormen zien er prachtig uit, net als de verdrinkingsscènes' en 'Met behulp van indrukwekkende speciale effecten moet het schip Nieuw Hoorn stormen, scheurbuik, lijfstraffen en brand doorstaan op weg naar Indië.' Het zijn 'zomaar' wat zinsneden uit recensies uit de vaderlandse pers. Recensies waar Kleyn en Venema met recht trots op zijn. Zelf waren ze al lang overtuigd van de mo-

greenscreen shoot

alpha pass + 3d wireframe

final composite

ook niet echt een gelukkig gekozen benaming", voegt hij lachend toe. Het duo hoopt dat hun prestatie voor De Scheepsjongens van Bontekoe kan bijdragen aan de verdere volwassenwording van de vfx-business in Nederland op speelfilmgebied. "Als mensen zien wat er allemaal mogelijk is, dan gaan ze er anders tegenaan kijken. Je wordt dan als een volwaardige partij gezien die al eerder bij een project wordt betrokken en waar ook vooraf al budget voor wordt uitgetrokken." De eerste signalen zijn wat dat betreft prima, want uit verschillende hoeken is na de

den, wil je eigenlijk niet weten hoe het werkt, maar de nieuwsgierigheid blijkt het meestal toch te winnen. Mensen bij wie dat ook het geval is, moeten vooral even kijken naar de showreel op www.planetx.nl. Daarin wordt namelijk in grote lijnen uit de doeken gedaan hoe onder andere het schip, de zee en de storm tot leven zijn gewekt. Meer dan 120 effect shots zijn in de film verwerkt, waaronder dus een full CG (3D) schip, mattepaintings, greenscreen composites, day for night-shots, removals en andere animaties. Met fotorealisme als

Impact

Na enkele jaren vooral aan diverse korte films, videoclips en commercials te hebben gewerkt, betekende De Scheepsjongens van Bontekoe het speelfilmdebuut voor Planet X FX. En dat smaakt naar meer, beamen Venema en Kleyn. "Het heeft een behoorlijke impact, aangezien je er in je hoofd eigenlijk 24 uur per dag mee bezig bent, maar het is ook wel lekker om eens een keer gedurende een langere periode aan één project te kunnen werken. Als het dan ook nog eens een project is waarbij je als studio alles uit de kast kunt halen dan is het natuurlijk helemaal mooi."